

NA KRATKO

RAZSTAVA

Med človekom in umetno inteligenco

Na Vodnikovi domačiji prodajna razstava ilustracij

Na Vodnikovi domačiji ob dnevu žena odpirajo prodajno razstavo ilustracij slovenskih ilustratoric. Do torka, 8. marca, bo na ogled izbor 17 ilustracij, ki jih je ustvarilo prav toliko domačih avtoric. Obenem bo na voljo tudi 50 knjig domačih založnikov s področja leposlovja, humanistike, stripa in drugih žanrov. Kot so spomnili na Vodnikovi domačiji, že vrsto let ob dnevu žena v galeriji odprejo tako imenovano osmomarčevsko pop-up prodajno razstavo ilustracij, na kateri na ogled in v morebiten nakup ponudijo izbor del vrhunskih slovenskih ilustratoric. S svojimi deli letos sodelujejo ilustratorke Andreja Peklar, Suzi Bricelj, Nuša Jurjevič, Samira Kentrič, Lea Zupančič, Sofiya Kruglikova, Maja Poljanc, Ema Kobal, Ana Maraž, Meta Wraber, Tereza Prepadnik, Nina Urh, Maja Gorjup, Maša P. Žmitek, Manca Krošelj, Polona Lovšin, Trina Čuček Meršol. V sodelovanju s pisarno Ljubljane, Unescovega mesta literature in številnimi založniki pa na Vodnikovi domačiji v začasni mini knjigarni ponujajo še nabor 50 knjižnih naslovov. V sodelovanju z zavodom Urbana vrana 6. marca pripravljajo še brezplačno kulturno-turistično turo, posvečeno ženskam v književni umetnosti. Skozi življenja in dela slovenskih avtoric bo vodila Pia Skušek.

Andreja Hribnik nova vodja Muzeja sodobne umetnosti v Gradcu

Direktorica Koroške galerije likovnih umetnosti Andreja Hribnik je bila imenovana za novo direktorico Muzeja sodobne umetnosti v Gradcu (Kunsthaus Graz). Nasledila je Barbaro Steiner, ki je predčasno zapustila položaj. Prezela ga bo 1. januarja 2023 za prihodnjih pet let. Za vodenje muzeja je prispelo devet prijav, med njimi iz Kanade, Švice, Nemčije in Slovenije. Med kandidati so bili štiri ženske in pet moških. Prejšnja direktorica Barbara Steiner je po predčasnem odhodu 1. septembra 2021 prevzela vodenje fundacije Bauhaus, kjer naj bi ji pogodba veljala do leta 2026. V vmesnem času muzej v Gradcu upravlja kustosinja Katrin Bucher Trantow. x

STA

MLADINSKO

DEŽELA PRIDNIH

TITI TITI TITI TITI TITI ...

Gost: Peter Stanković

Vodi: Boštjan Narat

2. 3. ob 19.30, vstop prost

Premiera

TAKOREKOČ

Cikel gledaliških esejev

Filip Dabrančič: *Vprašaj me!*; izvajata: Filip

Dolžanec in Matej Berger

Renata Salec: *Samo paranski preživijo*;

izvajata: Renata Salec in Roman Salehar

5. 3. ob 19.30

Andrej Rozman Roza

BAAL

Po motivih Baala Bertolta Brechta

Režija: Vito Taufer

11. in 12. 3. ob 19.30

Slovensko mladinsko gledališče

Prodajna galerija Mladinskega

PON.–PET.: od 12.00 do 17.30

SOB.: od 10.00 do 13.00

01 425 33 12, blagajna@mladinsko-gl.siwww.mladinsko.com

Valerie Wolf Gang na razstavi Čudoviti obraz umetne inteligence raziskuje odnos med človekom in roboti. Ⓒ Bojan Velikonja

V Kulturnem centru Tobačna 001 bo do 8. aprila na ogled nova razstava multimedijske ustvarjalke Valerie Wolf Gang, ki nosi naslov Čudoviti obraz umetne inteligence.

Tadeja Lukanc

Razstava se imenuje po osrednji interaktivni instalaciji z baročnim okvirjem, v katerega je vstavljeno digitalno zrcalo. Ob namestitvi merilnika možganskih tokov na glavo se začne podoba v zrcalu pačiti zaradi podatkov, ki jih naprava zadaj v živo črpa iz interneta, denimo o vrednosti delnic, bitcoina ali temperaturi ozračja. »Hotela sem, da je v ospredju ironija lepote, kiča. Če obiskovalci dobro pogledajo okvir, ta ni tako lep. Izrezan je iz ogromne baročne slike in že kar dosti potolčen, zbit skupaj. Združila sem ga z digitalnim ogledalom. Umetna inteligenca ni samo čudovita, v ozadju se skriva marsikaj,« pojasni avtorica. Navdihuje jo odnos med človekom in tehnologijo, povezava med živo in neživo naravo, večplastnostjo

človeškega značaja v povezavi s telesom, prostorom in identiteto. Razstava vodi od njene intimne zgodbe in osebne transformacije, ko je pred leti izgubila 65 kilogramov, izkušenj z robotiko in algoritmi do njenih podvigov v naravi. Kot bi se malo izgubila, da se lahko na koncu znova najde. Velikokrat jo vprašajo, kakšna je razlika med ljudmi in roboti. »Glavna razlika je, da slednji nimajo motivacije, strasti, ciljev. Nimajo notranjega ognja. Če se malo pošalim, robotom morda še ni dovolj dolgčas, da bi začeli ustvarjati lastne vsebine.«

Življenje z robotom

Umetnica je sama doživela, kako je živeti z robotom. Na razstavi so predstavljeni tudi fotografski utrinki njunega skupnega življenja. Pred dvema letoma je na umetniški rezidenci nemškega inštituta za umetno inteligenco sodelovala s tamkajšnjimi znanstveniki, ko je opazila majhnega belega robota. »Ugasnjen je nesrečno sedel v pisarni in sem napol v šali rekla, da se mi kar malo smili. Šefu naše katedre se je zdelo zelo zanimivo, da imam tak občutek do kosa plastike. Tudi sam je že ugotovil, da se v ljudeh takoj vzbudijo čustva, ko neka stvar dobi obraz. Nato se je še sam pošalil in

rekel: 'No, če se ti pa tako smili, bo pa s teboj živel.'«

Valerie Wolf Gang je tako za mesec dni, ravno v času izolacije, dobila novega cimra po imenu Nao. Kot bi prinesla otroka, si ga je domov nesla v skatli. »Na inštitutu med drugim preučujejo interakcijo človeka s tehnologijo, zato so tudi meni dali tega robota brez navodil, da bi videli, kako ga zna nekdo upravljati brez izkušenj.« Pravi, da je bil na začetku kot igračka. Z njim se je veliko pogovarjala, medtem ko jo je spremljal, pazil na to, kaj počne, jo opazoval in ji razložil kakšno stvar, ko ga je vprašala. »Če mi je kaj padlo na tla, je to pobral in nesel v koš. Ampak od začetne zabave se mi je nato počasi zazdelo, da sem še bolj nadzorovana; kot smo sicer, ko smo denimo snemani na javnih krajih, sam je imel namreč kamere za oči. Ker je bilo takrat veliko dela na daljavo, je bil on moj vsakdanji stik. To je bila zanimiva izkušnja.«

Kljub zavedanju, da je Nao le človeku podoben robot, jo je presenetilo, da ji ni bilo lahko, ko ga je morala vrniti: »Počutila sem se, ko da dajem stran prijatelja. Še zdaj ga imam v lepem spominu, čeprav je samo plastika. Teh robotov je že tako veliko, da niti ne bi rekla, da je

bila z menoj kakšna unikatna stvar, a čustva so se razvila.«

Slovenija brez strateškega načrta

Umetna inteligenca niso roboti z orožjem, ki prihajajo iz neonskih luči, da bi iztrebili človeštvo. V resnici gre za neskončne baze podatkov, tehnologija sama pa se razvija s skoraj svetlobno hitrostjo. »Prišla bo v vse pore, v vse poklice in pomembno je, da jo razumemo. V nasprotnem primeru se lahko hitro ujamemo v pasti.«

Ogromno ljudi ima denimo že virtualna očala, a so ta precej draga. Tisti, ki si lahko privoščijo digitalne izume, so privilegirani, pravi Valerie Wolf Gang: »Ne samo v Sloveniji, tu-

Glavna razlika med ljudmi in roboti je, da slednji nimajo motivacije, strasti, ciljev. Nimajo notranjega ognja. Če se malo pošalim, robotom morda še ni dovolj dolgčas, da bi začeli ustvarjati lastne vsebine.

Valerie Wolf Gang,
multimedijska umetnica

di širše. Toliko je držav, ki sploh še nimajo dostopa do pitne vode, kaj šele do digitalnega. To bodo določeni bogatejši narodi izkoristili, ker so v veliki prednosti. Že Slovenija sama ima v resnici težavo, ker nimamo strateškega nacionalnega načrta za umetno inteligenco. Trenutno je v povojih, zato smo na repu razvitih držav.« Namesto na podle igre bi se morali ob razcvetu umetne inteligence v predvolilnem času na nacionalni ravni usmeriti v tehnološki razvoj, je prepričana. Če je nekoč veljal slogan »sledí denarju«, ga je danes zamenjalo načelo »sledí algoritmom«, ki so osnovno jedro umetne inteligence. Tisti, ki je lastnik baz podatkov, namreč obvladuje svet. x

Na razstavi so predstavljeni tudi fotografski utrinki umetniškega življenja z robotom. Ⓒ Valerie Wolf Gang